

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

ไตรมาสที่ 3/2564

รายงานแนวโน้มธุรกิจ

BUSINESS OUTLOOK REPORT

เกี่ยวกับรายงาน

ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ตระหนักถึงความสำคัญของข้อมูลและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ในการกำหนดนโยบายการเงินที่เหมาะสมต่อระบบเศรษฐกิจ จึงริเริ่มโครงการแลกเปลี่ยนข้อมูลเศรษฐกิจและธุรกิจระหว่าง ธปท. กับภาคธุรกิจ และหน่วยงานต่าง ๆ (Business Liaison Program) ตั้งแต่ปี 2547 เป็นต้นมา โดยมีคณะผู้แทนจากทั้ง สำนักงานใหญ่ และ 3 สำนักงานภาค ได้แก่ สำนักงานภาคเหนือ สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และสำนักงานภาคใต้ ทำการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์หรือลงพื้นที่เพื่อพบปะและพูดคุยกับผู้ประกอบธุรกิจในสาขาต่าง ๆ รวมถึงสมาคม องค์กร และหน่วยงานของรัฐกว่า 800 แห่งต่อปี เพื่อแลกเปลี่ยนมุมมองและสร้างความรู้ความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับสถานการณ์ เศรษฐกิจในปัจจุบันและแนวโน้มในระยะต่อไป ทั้งในระดับภาพรวมและระดับธุรกิจ

ธุรกิจที่เข้าร่วมโครงการมีความหลากหลาย ครอบคลุมทั้งธุรกิจขนาดย่อม ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ทั่วประเทศ ข้อมูลที่ได้จึงสะท้อนกิจกรรมในภาคเศรษฐกิจจริงมากที่สุด โดย ธปท. จะประมวลข้อมูลที่ได้รับจากผู้ประกอบการ ร่วมกับ ข้อมูลเชิงปริมาณจากเครื่องชี้อื่น ๆ เพื่อวิเคราะห์ภาวะและแนวโน้มเศรษฐกิจให้มีความลุ่มลึกและรอบด้านมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาตัดสินใจนโยบายการเงินของคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) และนโยบายด้านอื่น ๆ ของ ธปท.

ภายใต้โครงการนี้ ธปท. ได้จัดทำ "รายงานแนวโน้มธุรกิจ" ของประเทศและภูมิภาคเป็นรายไตรมาส เพื่อเผยแพร่แก่สาธารณชนผ่านเว็บไซต์ของ ธปท. เป็นประจำในทุกสิ้นเดือนแรกของไตรมาสถัดไป ซึ่ง ธปท. หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจถึงภาวะและแนวโน้มธุรกิจในภาพรวม ทั้งยังช่วยเป็นเสียงสะท้อนความคิดเห็นและมุมมองของภาคเอกชนต่อการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจมหภาคให้แก่หน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ ด้วย

ติดต่อเรา:

เศรษฐกิจภาคกลาง

กิ่งกาญจน์ เกษศิริ 0-2283-6190

ณัฐอร เบนญงปฐมรงค์ 0-2356-7861

เศรษฐกิจภาคเหนือ

ก้องภพ ภู่อุวรรณ 0-5393-1112

ปราณี จิระกิตติเจริญ 0-5393-1155

เศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ศราวัลย์ อังกลมเกลียว 0-4391-3530

ศุภรภา นพวิญญูวงศ์ 0-4391-3525

เศรษฐกิจภาคใต้

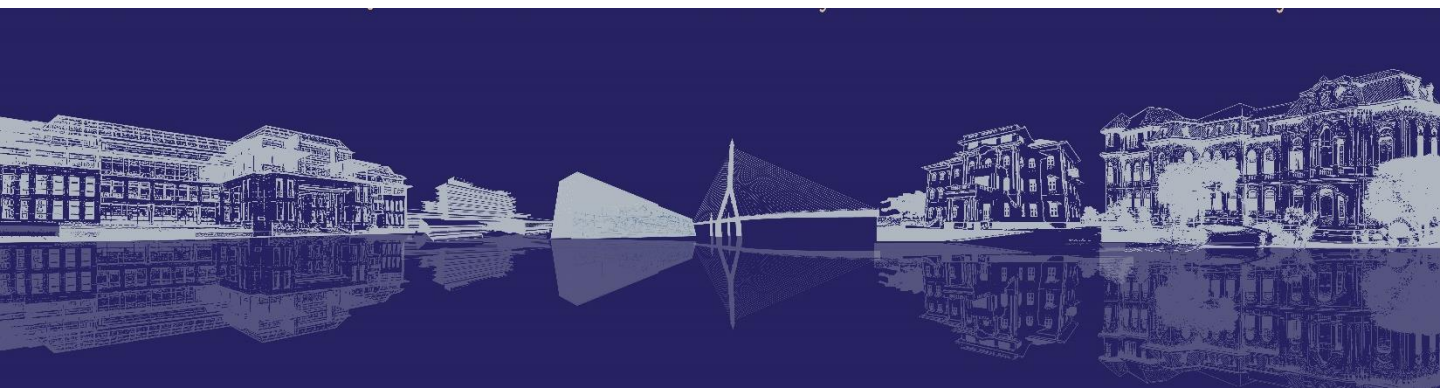
ศิริพร ศิริปัญญาวัฒน์ 0-7443-4890

รัชณภัก อินนุกูล 0-7443-4894

สารบัญ

สรุปภาพรวมประเทศ	1
สรุปภาพรวมภูมิภาค	2
ภาวะและแนวโน้มธุรกิจ ภาคเหนือ	3
ภาวะและแนวโน้มธุรกิจ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	5
ภาวะและแนวโน้มธุรกิจ ภาคกลาง	7
ภาวะและแนวโน้มธุรกิจ ภาคใต้	9
ประเด็นพิเศษ: การปรับตัวของผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมในการป้องกัน การติดเชื้อในโรงงาน	11
ประเด็นพิเศษ: ผลกระทบน้ำท่วม	12
ภาคผนวก	13

(ผลสำรวจจากผู้ประกอบการทั่วประเทศ ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม – 30 กันยายน 2564 ซึ่งเป็นช่วงที่มีการยกระดับมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดในเดือนกรกฎาคม – สิงหาคม)

ภาคธุรกิจมองว่า เศรษฐกิจไทยหดตัวจากระยะเดียวกันปีก่อนและไตรมาสก่อนหน้า เป็นผลจากการล็อกดาวน์ที่เข้มงวดขึ้นเพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกสาม

Balance of opinion

รายได้ภาคการค้า*

-61%

หดตัวจากไตรมาสก่อน จากกำลังซื้อที่ยังอ่อนแอ มาตรการควบคุมที่เข้มงวด อีกส่วนหนึ่งจากการส่งมอบรถยนต์ รถจักรยานยนต์ ลำช้าจากปัญหาการระบาดในโรงงานผลิต ยานยนต์และชิ้นส่วน

รายได้ภาคการผลิต*

8%

ขยายตัวจากอุปสงค์ของประเทศคู่ค้า แต่หดตัวจากไตรมาสก่อน เนื่องจากการแพร่ระบาดในโรงงาน อุปสงค์ในประเทศหดตัว และปัญหาการขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์

รายได้ภาคอสังหาริมทรัพย์ และก่อสร้าง*

-65%

หดตัวจากไตรมาสก่อน ตามกำลังซื้อที่อ่อนแอและความเข้มงวดในการให้สินเชื่อของสถาบันการเงิน

รายได้ภาคบริการ*

-29%

หดตัว จากการยกระดับมาตรการล็อกดาวน์ โดยธุรกิจในภูมิภาคได้รับผลกระทบจากการจำกัดการเดินทางออกจากพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวดค่อนข้างมาก

* Balance of opinion : ตัวเลขแสดงสัดส่วนของผู้ที่ตอบว่ารายได้เพิ่มขึ้นลบด้วยสัดส่วนของผู้ที่ตอบว่ารายได้ลดลงเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน

สัดส่วนของผู้ตอบ

ความเชื่อมั่นทางเศรษฐกิจ

36%

คาดว่าเศรษฐกิจปรับดีขึ้น ในอีก 12 เดือนข้างหน้า ตามจำนวนผู้ได้รับวัคซีนเพิ่มขึ้น

ต้นทุนในการทำธุรกิจ

58%

ระบุว่าต้นทุนเพิ่มขึ้น จากราคาปัจจัยการผลิต ค่าขนส่ง รวมถึงค่าใช้จ่ายในการควบคุมการแพร่ระบาด COVID-19

ข้อจำกัดในการทำธุรกิจ

52%

ระบุว่าอุปสงค์ของตลาดในประเทศที่อยู่ในระดับต่ำ เป็นอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจ

ข้อจำกัดด้านแรงงาน

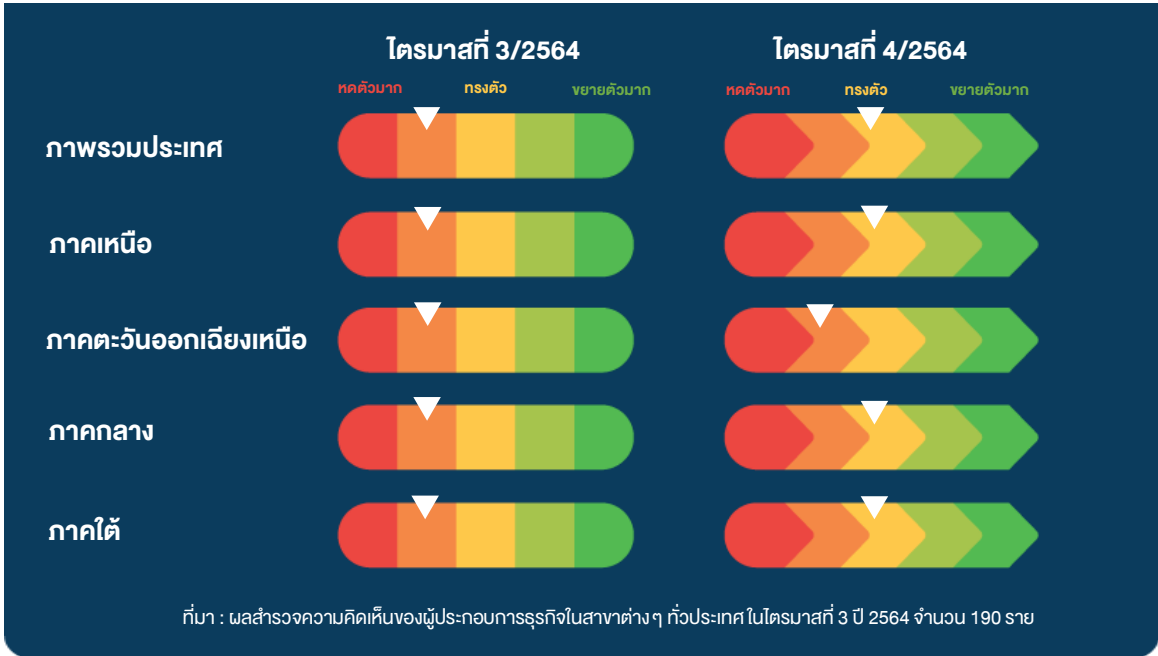
70%

ระบุว่าไม่จ้างงานเพิ่ม เนื่องจากแรงงานยังเพียงพอต่อปริมาณงาน บางส่วนเลือกให้นักงนทำ OT แทนการจ้างงานเพิ่ม

หมายเหตุ : เวดสีอ่อนแสดงข้อมูล ณ ไตรมาสที่ 2 ปี 2564 เวดสีเข้มและตัวเลขแสดงข้อมูล ณ ไตรมาสที่ 3 ปี 2564

ภาพรวมธุรกิจและแนวโน้มจากมุมมองของผู้ประกอบการ
(เทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน)

เรื่องเด่นในแต่ละภูมิภาคไตรมาสที่ 3 ปี 2564

ภาคเหนือ

ธุรกิจได้รับผลกระทบรุนแรงมากขึ้นกว่าไตรมาสก่อนจากการยกระดับการล็อกดาวน์เพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกสาม มีเพียงธุรกิจการผลิตเพื่อส่งออก อาทิ ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ สินค้าเกษตรแปรรูป และเครื่องประดับปรับดีขึ้นตามความต้องการจากต่างประเทศที่มีต่อเนื่อง แต่ยังมีปัญหาขาดแคลนเซมิคอนดักเตอร์ ต้นทุนขนส่งและวัตถุดิบสูง

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ธุรกิจโดยรวมได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกสามที่ยืดเยื้อ และกระจายวงกว้าง ส่งผลให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจกลับมาหดตัวเมื่อเทียบกับระยะเดียวกันของปีก่อนและไตรมาสก่อน เนื่องจากกำลังซื้อของประชาชนประปรายมากขึ้น

ภาคกลาง

มาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่เข้มงวดขึ้นและกระจายในหลายพื้นที่กระทบต่อความเชื่อมั่นของผู้บริโภคและรายได้ของทุกภาคธุรกิจ แม้ธุรกิจการผลิตมีแนวโน้มดีขึ้นตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจประเทศคู่ค้า แต่ยังคงกดดันจากปัญหาติดเชื้อในโรงงานและขาดแคลนชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ที่รุนแรงขึ้น รวมถึงปัญหาขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์ที่ยังไม่คลี่คลาย

ภาคใต้

ธุรกิจโดยรวมหดตัวจากการระบาดของ COVID-19 มีเพียงธุรกิจการผลิตขยายตัวเล็กน้อยตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจประเทศคู่ค้า แต่พบการแพร่ระบาดในโรงงานมากขึ้น ทำให้ต้องดำเนินมาตรการ Bubble and Seal เพื่อให้การผลิตยังดำเนินต่อไปได้

ภาวะและแนวโน้มธุรกิจ ภาคเหนือ

ภาวะธุรกิจในภาคเหนือ

ภาวะธุรกิจภาคเหนือในไตรมาสที่ 3 ปี 2564 หดตัวจากระยะเดียวกันปีก่อนและไตรมาสก่อน จากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่รุนแรงมากขึ้น ทำให้มีการยกระดับมาตรการควบคุมที่เข้มงวดขึ้นในหลายจังหวัด ส่งผลกระทบให้ธุรกิจการค้าและบริการหดตัวมากขึ้น ด้านธุรกิจอสังหาริมทรัพย์หดตัวต่อเนื่องจากการกำลังซื้อที่ยังไม่ฟื้นตัว ยกเว้น ธุรกิจการผลิตเพื่อส่งออกปรับตัวขึ้นจากไตรมาสก่อนตามการฟื้นตัวของตลาดต่างประเทศ โดยยังมีปัจจัยจุดรั้งจากข้อจำกัดเดิมด้านอุปทานที่ยังไม่คลี่คลาย อย่างไรก็ตาม ธุรกิจบริการและการท่องเที่ยว รวมถึงธุรกิจการค้าเริ่มมีสัญญาณปรับตัวขึ้นเล็กน้อยในช่วงปลายไตรมาส หลังการผ่อนคลายมาตรการควบคุม

ภาคบริการและการท่องเที่ยว

ธุรกิจบริการและการท่องเที่ยวหดตัวจากระยะเดียวกันปีก่อนและไตรมาสก่อน จากการยกระดับมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่เข้มงวดขึ้นในหลายจังหวัด มาตรการจำกัดการเดินทางทั่วประเทศ และการยกเลิกเที่ยวบินจากพื้นที่สีแดงเข้มตั้งแต่วันที่ 21 กรกฎาคม 2564 ทำให้จำนวนผู้เดินทางมายังภาคเหนือทั้งทางบกและทางอากาศลดลงชัดเจน อัตราการเข้าพักเฉลี่ยยังต่ำกว่าร้อยละ 10 แม้จะเริ่มปรับตัวขึ้นเล็กน้อยในช่วงปลายไตรมาส โรงแรมระดับกลาง-บนที่มีห้องพักมากกว่า 100 ห้องในจังหวัดท่องเที่ยวหลักปิดกิจการชั่วคราวเพิ่มขึ้น และคาดว่า จะกลับมาเปิดกิจการอีกครั้งช่วงไตรมาส 4 ปี 2564 ธุรกิจร้านอาหาร Full service ที่สามารถนั่งทานในร้านได้ มียอดขายไม่ถึงร้อยละ 50 จากภาวะปกติ เนื่องจากลูกค้ายังกังวลต่อการแพร่ระบาด และการงดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายในร้าน เช่นเดียวกับธุรกิจนวดและสปา รายได้ยังลดลงมาก กลุ่มที่พึ่งพิงนักท่องเที่ยวยังคงปิดกิจการ ส่วนกลุ่มที่เน้นลูกค้าท้องถิ่นกลับมาเปิดให้บริการบ้างแล้ว สำหรับธุรกิจรถเช่าและรถโดยสารสาธารณะยังคงหดตัวต่อเนื่อง ส่งผลให้มีการคืนรถให้ไฟแนนซ์มากขึ้น

ภาคการค้าและการบริโภค

ธุรกิจการค้าหดตัวจากระยะเดียวกันและไตรมาสก่อน จากความเชื่อมั่นและกำลังซื้อของผู้บริโภคลดลงเป็นผลจากการแพร่ระบาดที่รุนแรงและยืดเยื้อ ส่งผลให้ยอดขายสินค้าทั้งคงทน เช่น กลุ่มเครื่องใช้ไฟฟ้าลดลง ยกเว้นสินค้ากลุ่ม IT ที่ยังมีความต้องการใช้ทำงานและการเรียนออนไลน์ที่บ้าน เช่นเดียวกับรถยนต์และรถจักรยานยนต์ที่ยอดขายลดลง แม้จะมีการจัดโปรโมชั่นมากขึ้นก็ไม่สามารถกระตุ้นยอดขายได้ ประกอบกับความระมัดระวังการให้สินเชื่อของไฟแนนซ์และปัญหาการส่งมอบรถยนต์บางรุ่นล่าช้า จากปัญหาการแพร่ระบาดของ COVID-19 ในโรงงานผลิต มีเพียงรถยนต์กระบะเชิงพาณิชย์ที่ยังพอขายตัวได้จากกลุ่มลูกค้าเกษตรกรและรับจ้างขนส่ง สำหรับสินค้าอุปโภคบริโภคยอดขายลดลง แม้จะมีมาตรการภาครัฐช่วยพยุงการบริโภคได้บ้าง อย่างไรก็ตาม เริ่มเห็นสัญญาณการฟื้นตัวบ้าง โดยเฉพาะพื้นที่สีแดงเข้ม เช่น ตาก เพชรบูรณ์ หลังผ่อนคลายมาตรการควบคุมตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2564

ภาคอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์หดตัวจากระยะเดียวกันปีก่อนและไตรมาสก่อน ยอดขายบ้านแนวราบราคาต่ำกว่า 3 ล้านบาทหดตัว จากกำลังซื้อที่ยังไม่ฟื้นตัวกลับสู่ระดับปกติ และสถาบันการเงินยังระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อ ขณะที่มาตรการลดค่าธรรมเนียมการโอนและจดจำนองช่วยพยุงได้เพียงบางส่วน อย่างไรก็ตาม ยอดขายบ้านแนวราบราคา 3 ล้านบาทขึ้นไป ยังพอมียอดกำลังซื้อจากลูกค้ากลุ่มนักธุรกิจและกลุ่มที่มีรายได้มั่นคง ขณะที่คอนโดมิเนียมประสบปัญหาลูกค้าขอเลื่อนวันโอนกรรมสิทธิ์ โดยเฉพาะลูกค้าต่างชาติที่ไม่สามารถเดินทางเข้าไทยได้ ผู้ประกอบการต้องปรับตัวโดยหันมาพึ่งพิงลูกค้าในประเทศ โดยเสนอโปรโมชั่นพิเศษเพื่อระบายสต็อก และหันไปพัฒนาโครงการแนวราบมากขึ้น

ภาคการผลิตและการส่งออก

ธุรกิจการผลิตเพื่อส่งออกขยายตัวจากไตรมาสก่อน โดยเฉพาะกลุ่มธุรกิจผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์และสินค้าเกษตรแปรรูปที่มียอดคำสั่งซื้อต่อเนื่องตามความต้องการต่างประเทศ โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกา ยุโรป และญี่ปุ่น เช่นเดียวกับธุรกิจผลิตเครื่องประดับประดับขึ้นตามความต้องการจากตลาดยุโรป แต่ยังคงหดตัวเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อนที่มีการเร่งผลิตและส่งออกสินค้าเกษตรแปรรูปหลังคลายล็อกดาวน์ ทั้งนี้ ธุรกิจผลิตเพื่อส่งออกในกลุ่มอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ยังประสบปัญหาข้อจำกัดเดิมด้านอุปทานที่ยังไม่คลี่คลายได้แก่ ต้นทุนค่าขนส่งเพิ่มขึ้นจากปัญหาการขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์ ต้นทุนวัตถุดิบที่ยังทรงตัวในระดับสูง เช่น กลุ่มโลหะ และกลุ่มเคมีภัณฑ์ รวมถึงการขาดแคลนเซมิคอนดักเตอร์ นอกจากนี้ กลุ่มธุรกิจผลิตเครื่องแต่งกายและสิ่งทอ ยอดส่งออกกลับมาหดตัวจากบางรายที่หยุดการผลิตชั่วคราวเนื่องจากพบผู้ติดเชื้อในโรงงาน ธุรกิจผลิตเซรามิกขยายตัวชะลอลงจากลูกค้ารายใหญ่ย้ายคำสั่งซื้อไปประเทศจีนที่สามารถขนส่งทางบกไปยุโรปได้ เนื่องจากไม่สามารถแบกรับต้นทุนค่าขนส่งทางเรือได้

การลงทุนของภาคธุรกิจ

การลงทุนทรงตัวจากระยะเดียวกันปีก่อนและไตรมาสก่อน จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่ยังไม่คลี่คลาย และต้องการรักษาสภาพคล่องของกิจการ โดยธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ชะลอการลงทุนหรือหันไปพัฒนาโครงการที่มีขนาดเล็กลง ธุรกิจการค้าลงทุนบ้างเพื่อยุทธศาสตร์ทางจำหน่ายออนไลน์ สำหรับธุรกิจผลิตเพื่อส่งออก อาทิ ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ สินค้าเกษตรแปรรูป และเครื่องประดับ มีการลงทุนเพิ่มขึ้น ทั้งซื้อเครื่องจักรใหม่เพื่อยุทธศาสตร์การผลิตบางรายลงทุนด้านเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุนพลังงาน ส่วนธุรกิจเซรามิก มีเพียงการลงทุนเพื่อซ่อมแซมเครื่องจักรเก่า

การจ้างงาน

การจ้างงานเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากไตรมาสก่อน ตามการจ้างงานในธุรกิจการผลิตเพื่อส่งออกที่ปรับตัวขึ้น โดยส่วนใหญ่ไม่นิยมจ้างพนักงานประจำ แต่เป็นการจ้างงานแบบชั่วคราว เช่น จ้างเหมา จ้างรายวันกับแรงงานที่มีทักษะเพื่อรองรับคำสั่งซื้อที่เพิ่มขึ้น ธุรกิจการค้าจ้างงานเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในส่วนโรงงาน

ขายออนไลน์และการขนส่งสินค้า ธุรกิจจิวเวลและสปาที่เริ่มกลับมาเปิดให้บริการบางส่วนยังมีการจ้างงานในระดับต่ำกว่าปกติ สำหรับธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ยังไม่มีการจ้างงานเพิ่มขึ้น เน้นการปรับเปลี่ยนหน้าทีงานและพัฒนาทักษะพนักงาน ส่วนธุรกิจโรงแรมและร้านอาหาร ยังคงสลับวันเข้าทำงานและลดชั่วโมงการทำงานให้เหมาะสมกับปริมาณงาน

ต้นทุนและราคา

ต้นทุนของธุรกิจโดยรวมเพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อน แต่ทรงตัวจากไตรมาสก่อน ธุรกิจการผลิตเพื่อส่งออกมีต้นทุนเพิ่มขึ้นจากค่าขนส่ง ค่าวัตถุดิบ และค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภค ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ต้องเผชิญกับราคาเหล็กและราคาวัสดุก่อสร้างที่สูงขึ้น ทั้งนี้ ธุรกิจส่วนใหญ่ไม่สามารถปรับขึ้นราคาได้ เนื่องจากกำลังซื้ออยู่ในระดับต่ำและการแข่งขันสูง ยกเว้นธุรกิจผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ที่ปรับเพิ่มราคาได้บ้างในกลุ่มสินค้าที่ตลาดมีความต้องการมาก ส่วนธุรกิจจำหน่ายสินค้าประเภททีวี ตู้เย็นสามารถปรับราคาได้เล็กน้อยตามต้นทุนการนำเข้าที่สูงขึ้น

แนวโน้ม และปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจในระยะถัดไป

แนวโน้มภาวะธุรกิจในไตรมาสที่ 4 ปี 2564 คาดว่าจะปรับตัวขึ้นจากไตรมาสก่อน ตามกิจกรรมเศรษฐกิจโดยเฉพาะธุรกิจการค้าและบริการที่ได้รับผลบวกจากการกระจายวัคซีนที่ดีขึ้น การผ่อนคลายมาตรการควบคุมการระบาด การเปิดให้บริการขนส่งสาธารณะ มาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวและพยุงการใช้จ่ายของภาครัฐ รวมทั้งแผนการเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดท่องเที่ยวหลักตั้งแต่ 1 พฤศจิกายน 2564 ทั้งนี้ ยังต้องติดตามปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อธุรกิจสำคัญของภาค ได้แก่ ความรุนแรงของการระบาดในจังหวัดท่องเที่ยวหลักของภาคเหนือ ปัญหาข้อจำกัดด้านอุปทานในกลุ่มอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารและอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งความล่าช้าในการขนส่งจากการขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์ และต้นทุนค่าขนส่งที่ยังสูง รวมถึงต้นทุนวัตถุดิบที่สูงขึ้นและการขาดแคลนเซมิคอนดักเตอร์ นอกจากนี้ ผลกระทบจากน้ำท่วมที่ส่งผลกระทบต่อกำลังซื้อในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างด้วย

ภาวะและแนวโน้มธุรกิจ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาวะธุรกิจในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาวะธุรกิจในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในไตรมาสที่ 3 ปี 2564 หดตัว เมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อนที่เป็นช่วงฟื้นตัวจากการคลายล็อกดาวน์ระลอกแรก โดยธุรกิจส่วนใหญ่หดตัว ยกเว้นธุรกิจการผลิตเพื่อส่งออกที่ยังขยายตัวได้ดีตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจคู่ค้า การแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกสามที่ยืดเยื้อและรุนแรงขึ้น ยังทำให้ภาพรวมธุรกิจหดตัวเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อน ตามความเชื่อมั่นของผู้บริโภคที่ลดลงมากจากการกำลังซื้อที่ยังอ่อนแอและความกังวลต่อการแพร่ระบาด อย่างไรก็ตาม การคลายล็อกดาวน์ตั้งแต่ต้นเดือนกันยายน และการเร่งฉีดวัคซีน ส่งผลให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจปรับตัวดีขึ้นบ้างในช่วงท้ายไตรมาส

ภาคการค้าและการบริโภค

ธุรกิจการค้าหดตัวจากรยะเดียวกันปีก่อน และไตรมาสก่อน จากกำลังซื้อของประชาชนที่ยังคงอ่อนแอ ธุรกิจค้าส่งค้าปลีกหดตัวเล็กน้อย ตามยอดขายสินค้าหมวดแฟชั่นและสินค้าฟุ่มเฟือยหดตัวต่อเนื่อง ตามกำลังซื้อที่ยังเปราะบาง และการทำงานที่บ้าน (Work form home) ทำให้ประชาชนบางส่วนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการแต่งตัว สำหรับยอดขายสินค้าในชีวิตประจำวันหดตัวน้อยกว่าสินค้ากลุ่มอื่นจากประชาชนกลับมาอยู่อาศัยที่ต่างจังหวัดมากขึ้น และมาตรการกระตุ้นการบริโภคของภาครัฐช่วยพยุงยอดขายได้บางส่วน ยอดขายสินค้ายานยนต์ในภาพรวมหดตัว ตามกำลังซื้อที่ยังคงเปราะบาง และยังคงได้รับผลกระทบจากการส่งมอบรถยนต์บางรุ่นล่าช้า จากปัญหาการขาดแคลนชิ้นส่วนและเซมิคอนดักเตอร์ที่นำเข้าจากต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม ความต้องการซื้อรถเพื่อนำไปประกอบอาชีพใหม่หรือเพื่อเดินทางในช่วงสถานการณ์ COVID-19 ส่งผลให้รถยนต์เชิงพาณิชย์ รถจักรยานยนต์ และรถยนต์กลุ่มราคาระดับสูงยังขยายตัวได้ ทั้งนี้ ยอดจำหน่ายวัสดุก่อสร้างยังเผชิญกับปัญหาราคาเหล็กในประเทศที่ยังคงอยู่ในระดับสูง ทำให้ผู้บริโภคชะลอการซื้อ เป็นปัจจัยกดดันยอดขายโดยรวม อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่ต้นเดือนกันยายนหลังจากการคลายล็อกดาวน์ เริ่มเห็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจปรับตัวดีขึ้นบ้าง จากความเชื่อมั่นผู้บริโภคที่ทยอยปรับตัวขึ้น

ภาคการผลิตและการส่งออก

ธุรกิจการผลิตทรงตัวเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน โดยธุรกิจผลิตเพื่อส่งออก ทั้งสินค้าเกษตรแปรรูป อาทิ น้ำตาล แป้งมันสำปะหลัง และอิเล็กทรอนิกส์ ฟื้นตัวตามเศรษฐกิจคู่ค้าเป็นสำคัญ ขณะที่การผลิตสิ่งทอ ต่างหยาบห่อน ชิ้นส่วนยานยนต์ และชุดกีฬา ขยายตัวชะลอลง เนื่องจากเร่งไปในช่วงครึ่งแรกของปี สำหรับการผลิตเพื่อการบริโภคในประเทศที่เกี่ยวข้องกับร้านอาหารลดลง อาทิ ฟาร์มผลิตสุกร การผลิตไก่แช่แข็ง เส้นก๋วยเตี๋ยว ลูกชิ้น เครื่องดื่ม และถุงพลาสติก ทั้งนี้ ภาคการผลิตในภาพรวม มีปัจจัยอุดหนุนการฟื้นตัว ได้แก่ กำลังซื้อในประเทศที่ยังอ่อนแอ ปัญหาการขาดแคลนเซมิคอนดักเตอร์และตู้คอนเทนเนอร์ รวมถึงการติดเชื้อในโรงงานทำให้ขาดแคลนแรงงานบางส่วน

ภาคบริการและการท่องเที่ยว

ธุรกิจบริการและการท่องเที่ยวหดตัวจากรยะเดียวกันปีก่อน และไตรมาสก่อน โดยธุรกิจโรงแรมและธุรกิจรถโดยสารในทุกพื้นที่ได้รับผลกระทบมากจากมาตรการจำกัดการเดินทางทั่วประเทศที่ส่งผลกระทบต่อการเดินทางข้ามจังหวัด และความเข้มงวดในการจัดประชุมสัมมนา ธุรกิจร้านอาหารมีรายได้ลดลงมาก จากความกังวลต่อการแพร่ระบาดที่ทำให้ประชาชนไม่กล้านั่งรับประทานอาหารในร้าน และมาตรการจำกัดเวลาเปิด-ปิดร้านอาหาร รวมถึงการงดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แม้ภาครัฐมีการคลายล็อกดาวน์ตั้งแต่ต้นเดือนกันยายน แต่รายได้ของธุรกิจกลุ่มนี้ยังคงไม่ฟื้นตัว ขณะที่ธุรกิจขนส่งสินค้า ได้รับผลกระทบจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ชะลอลงตั้งแต่ต้นเดือนสิงหาคม ทำให้การขนส่งสินค้าลดลง โดยเฉพาะหมวดสินค้าอุปโภคบริโภค

ภาคอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์หดตัวจากระยะเดียวกันปีก่อนและไตรมาสก่อน ตามกำลังซื้อที่อ่อนแอและความเข้มงวดในการให้สินเชื่อของสถาบันการเงิน ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ระมัดระวังในการเปิดตัวโครงการใหม่ โดยพัฒนาโครงการที่อยู่อาศัยให้เป็นแนวราบทั้งหมด พร้อมกับลดขนาดที่ดินลง แต่ขนาดตัวบ้านคงเดิม ทำการตลาดผ่านช่องทางออนไลน์มากขึ้น และนำเสนอโปรโมชั่นเพื่อเร่งการตัดสินใจของผู้ซื้อ ทำให้ยังพอขายได้ โดยเฉพาะในกลุ่มลูกค้าที่มีรายได้มั่นคง ด้านธุรกิจรับเหมาก่อสร้างหดตัว ตามปริมาณงานก่อสร้างภาคเอกชน ขณะที่งานก่อสร้างโครงการของภาครัฐเพิ่มขึ้นจากปีก่อน แม้มีปัญหาการส่งมอบงานและการเบิกจ่ายงบลงทุนล่าช้าบ้างในบางโครงการ เนื่องจากพบการติดเชื่อในแคมป์ก่อสร้างโครงการขนาดใหญ่ที่กระจายในจังหวัดหลักของภาค ในช่วงเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม ทำให้ภาครัฐบังคับใช้มาตรการควบคุมเข้มงวด อย่างไรก็ดี ผู้เกี่ยวข้องควบคุมสถานการณ์ได้ดีขึ้น ทำให้งานก่อสร้างสามารถดำเนินการได้คล่องตัวขึ้นในช่วงท้ายของไตรมาส สำหรับธุรกิจพื้นที่ให้เช่ารายได้ลดลงมาก จากการลดค่าเช่าลงกว่าร้อยละ 50 เพื่อช่วยเหลือร้านค้ารายย่อย และความยืดหยุ่นของการแพร่ระบาดของ COVID-19 ทำให้ผู้ประกอบการต้องช่วยเหลือผู้เช่ารายย่อยเพิ่มเติม ด้วยการยกเว้นค่าปรับกรณีจ่ายล่าช้า เนื่องจากเริ่มเห็นบางรายค้างค่าเช่ามากกว่า 3 เดือน และรายที่แบกรับต้นทุนไม่ไหว ได้ทยอยยกเลิกการต่ออายุสัญญาเช่าพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

การลงทุนของภาคธุรกิจ

การลงทุนหดตัวจากระยะเดียวกันปีก่อนและไตรมาสก่อน เป็นผลจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกสามที่ยังไม่คลี่คลาย ทำให้ธุรกิจส่วนใหญ่ชะลอการลงทุนออกไปก่อน ส่วนที่ยังมีการลงทุนบ้างจะเป็นเพียงการปรับตัว หรือปรับรูปแบบบริการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ อาทิ ธุรกิจโรงแรมบางแห่งใน จ.นครราชสีมา ที่เข้าร่วมโครงการ Bubble and Seal มีการลงทุนปรับปรุงห้องพักที่เคยรับนักศึกษาฝึกงานเป็นห้องพักรูปแบบโรงแรมเพื่อรองรับพนักงานโรงงานที่ทำสัญญาเข้าร่วมโครงการ ขณะที่ธุรกิจการค้าบางแห่งยังคงขยายสาขา ปรับปรุงพัฒนาระบบงานหลังบ้าน รวมถึงปรับไปลงทุนเพิ่มในธุรกิจตลาดที่มีลักษณะเป็นพื้นที่เปิดโล่ง (Open Air) ที่เสี่ยงต่อการติดเชื่อน้อยกว่า

การจ้างงาน

การจ้างงานทรงตัวในระดับต่ำเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อน ภาคบริการจ้างงานลดลง อาทิ ธุรกิจโรงแรมหลายแห่งยังคงใช้

มาตรการให้พนักงานหยุดงานโดยไม่รับค่าจ้าง (Leave without pay) และการสลับวันทำงาน ส่งผลให้รายได้ของแรงงานลดลงมาก แรงงานส่วนหนึ่งจึงลาออกโดยสมัครใจ เช่นเดียวกับธุรกิจรถโดยสารที่มีการปรับลดการจ้างงานลง ส่วนภาคการค้า ภาคการผลิต และภาคอสังหาริมทรัพย์ ยังจ้างแรงงานปกติ ไม่ปรับลดค่าจ้าง แต่รายได้แรงงานลดลงบ้างเล็กน้อยตามชั่วโมงการทำงาน และค่าคอมมิชชั่นการขายที่ลดลง

ต้นทุนและราคา

ต้นทุนของธุรกิจโดยรวมเพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อน โดยธุรกิจโรงแรมเพิ่มขึ้นจากค่าซ่อมบำรุงห้องพักที่หยุดให้บริการให้คงสภาพดี ธุรกิจร้านอาหารเพิ่มขึ้นตามต้นทุนการหาวัตถุดิบจากแหล่งอื่น เนื่องจากวัตถุดิบที่สั่งมาจากพื้นที่สีแดงเข้มมีไม่เพียงพอ ส่วนธุรกิจขนส่งเผชิญกับราคาน้ำมันที่ปรับสูงขึ้นมาก ขณะที่ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และการผลิต มีต้นทุนเพิ่มขึ้นจากราคาวัสดุก่อสร้างที่ยังสูง ค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภคเพิ่มขึ้นจากการทำ Bubble and Seal และใช้ชุดตรวจ ATK เพื่อควบคุมการติดเชื่อนอกจากนี้ ธุรกิจการผลิตยังคงเผชิญปัญหาการขาดแคลนเซมิคอนดักเตอร์ ตู้คอนเทนเนอร์และค่าระวางเรือที่ยังสูง ขณะที่ธุรกิจการค้าในภาพรวมต้นทุนสินค้าอุปโภคบริโภคทรงตัว หรือปรับเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยในช่วงตามค่าขนส่ง

แนวโน้ม และปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจในระยะถัดไป

แนวโน้มภาวะธุรกิจในไตรมาสที่ 4 ปี 2564 คาดว่าหดตัวเกือบทุกภาคธุรกิจเมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อนซึ่งเป็นช่วงฟื้นตัวต่อเนื่องจากการระบาดระลอกแรก แต่คาดว่าจะขยายตัวจากไตรมาสก่อน จากการคลายล็อกดาวน์ การเร่งฉีดวัคซีน และมาตรการกระตุ้นการบริโภคและการท่องเที่ยวของภาครัฐ อาทิ โครงการคนละครึ่งเฟสสามและเราเที่ยวด้วยกันเฟสสาม อย่างไรก็ตาม ภาคธุรกิจยังมีปัจจัยเสี่ยงในระยะข้างหน้าที่ต้องติดตามอย่างใกล้ชิด จากสถานการณ์แพร่ระบาดของ COVID-19 ที่ยังคงมีอยู่โดยเฉพาะในจังหวัดหลัก อาทิ ขอนแก่น นครราชสีมา และผลกระทบจากน้ำท่วมในหลายพื้นที่ ซ้ำเติมให้กำลังซื้อประบางยั้งขึ้น แม้ว่าหลังน้ำลดยอดขายวัสดุก่อสร้างจะปรับดีขึ้นบ้างจากการเร่งซ่อมแซมพื้นที่เสียหาย แต่ไม่สามารถชดเชยรายได้ในภาพรวมได้ นอกจากนี้ ธุรกิจการผลิต ก่อสร้าง และการค้ารถยนต์ ยังประสบปัญหาข้อจำกัดด้านอุปทาน (Supply constraints)

ภาวะและแนวโน้มธุรกิจ ภาคกลาง

ภาวะธุรกิจภาคกลาง

ภาวะธุรกิจภาคกลางในไตรมาสที่ 3 ปี 2564 หดตัวเมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อนและไตรมาสก่อน จากการยกระดับมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่เข้มงวดขึ้น และกระจายในหลายพื้นที่ ซ้ำเติมความเปราะบางที่มีอยู่เดิมของธุรกิจที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการท่องเที่ยว ธุรกิจการค้าและร้านอาหาร รวมถึงภาคอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง ขณะที่ธุรกิจการผลิตแม้จะได้ปัจจัยบวกจากอุปสงค์จากต่างประเทศที่ฟื้นตัว แต่ยังมีเผชิญกับข้อจำกัดด้านอุปทาน (Supply constraints) อาทิ การแพร่ระบาดในโรงงานและการขาดแคลนเซมิคอนดักเตอร์ รวมถึงปัญหาด้านการขนส่งจากการขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์ที่ยังไม่คลี่คลาย ทั้งนี้ ธุรกิจส่วนใหญ่ต้องแบกรับภาระต้นทุนที่เพิ่มขึ้น ซึ่งส่งผ่านไปยังผู้บริโภคได้ค่อนข้างจำกัดจากกำลังซื้อที่ยังอยู่ในระดับต่ำและการแข่งขันด้านราคาที่สูงขึ้น สำหรับการจ้างงานและการลงทุนในภาพรวมทรงตัวอยู่ในระดับต่ำ

ภาคบริการและการท่องเที่ยว

ธุรกิจบริการและการท่องเที่ยวหดตัวจากระยะเดียวกันปีก่อนและไตรมาสก่อน จากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่รุนแรงและกระจายเป็นวงกว้างมากขึ้น ส่งผลให้มาตรการควบคุมพื้นที่สีแดงเข้มและการเดินทางข้ามจังหวัดมีความเข้มงวดขึ้น กดดันให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจลดลงและซ้ำเติมรายได้ของผู้ประกอบการที่เปราะบางอยู่แล้ว โดยเฉพาะธุรกิจร้านอาหารและรถโดยสาร อย่างไรก็ตาม การผ่อนคลายมาตรการควบคุมบางส่วนตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2564 ช่วยสนับสนุนการฟื้นตัวของธุรกิจ โดยธุรกิจร้านอาหารปรับตัวขึ้นบ้าง แต่ส่วนใหญ่รายได้ยังกลับมาไม่ถึงร้อยละ 50 จากช่วงปกติ เนื่องจากไม่สามารถรับลูกค้าได้เต็มพื้นที่ เช่นเดียวกับธุรกิจรถโดยสาร ที่มีการเพิ่มรอบให้บริการรถโดยสารข้ามจังหวัด แต่จำนวนผู้โดยสารยังใช้บริการน้อย โดยเฉพาะเพียงร้อยละ 20-40 เมื่อเทียบกับภาวะปกติ เนื่องจากผู้โดยสารบางส่วนยังไม่มั่นใจในความปลอดภัย ประกอบกับภาครัฐขอความร่วมมือให้เดินทางเท่าที่จำเป็นสำหรับผู้ประกอบการที่พักแรม แม้อัตราเข้าพักจะยังอยู่ในระดับต่ำ แต่ปรับสูงขึ้นชัดเจนหลังการผ่อนคลายมาตรการควบคุม โดยเฉพาะในจังหวัดใกล้เคียงกรุงเทพฯ ที่ได้รับผลบวกมากกว่าพื้นที่อื่น

ภาคอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างหดตัวเมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อนและไตรมาสก่อน จากมาตรการปิดแคมป์คนงานก่อสร้างในพื้นที่สีแดงเข้ม แม้จะผ่อนคลายให้กลับมาดำเนินการได้ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด แต่โดยรวมยังส่งผลให้การส่งมอบงานล่าช้า ขณะเดียวกันผู้ประกอบการต้องแบกรับภาระต้นทุนที่เพิ่มสูงขึ้นจากทั้งราคาวัสดุก่อสร้าง อาทิ เหล็กและทองแดง ที่เพิ่มขึ้นมาก รวมถึงค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภคที่สูงขึ้นตามมาตรการควบคุมที่เข้มงวดขึ้น ส่งผลกระทบโดยตรงต่อสภาพคล่องของผู้ประกอบการ โดยเฉพาะผู้ประกอบการขนาดกลางและเล็ก สำหรับปริมาณงานก่อสร้างใหม่ปรับลดลง ทั้งโครงการภาครัฐที่เปิดประมูลใหม่และการเปิดตัวโครงการอสังหาริมทรัพย์เพื่อที่อยู่อาศัยของภาคเอกชนที่ชะลอออกไป ตามกำลังซื้อที่อ่อนแอ และความระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงิน ทั้งต่อผู้บริโภคและผู้พัฒนาโครงการ อย่างไรก็ตาม ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์มีสัญญาณที่ดีขึ้นเล็กน้อยสำหรับโครงการในเมือง ที่เห็นลูกค้าทยอยกลับมาเยี่ยมชมโครงการมากขึ้น หลังผ่อนคลายมาตรการล็อกดาวน์

ภาคการค้าและการบริโภค

ธุรกิจการค้าหดตัวจากระยะเดียวกันปีก่อนและไตรมาสก่อน จากการที่ภาครัฐประกาศให้ห้างสรรพสินค้าเปิดขายได้เฉพาะส่วนของซูเปอร์มาร์เก็ต และจำกัดเวลาขายของร้านสะดวกซื้อ ส่งผลให้ความสามารถในการใช้บริการลดลง ประกอบกับกำลังซื้อผู้บริโภคที่ยังอ่อนแอ ทำให้รายได้ของธุรกิจค้าปลีกส่วนใหญ่ลดลงมากกว่าช่วงล็อกดาวน์ทั้งประเทศในเดือนเมษายน 2563 อีกทั้งหลังจากผ่อนคลายมาตรการควบคุมพบว่าผลดีจากการอันของผู้บริโภค (Pent-up Demand) ในภาพรวมมีไม่มากเมื่อเทียบกับการคลายล็อกดาวน์ในปีก่อน โดยยอดขายสินค้าอุปโภคบริโภคดีขึ้นเพียงเล็กน้อย ขณะที่ยอดขายสินค้าฟุ่มเฟือยทรงตัวในระดับต่ำ สำหรับสินค้าคงทนและกึ่งคงทน เช่น ยานยนต์ และเฟอร์นิเจอร์ ยอดขายหดตัวตามกำลังซื้อที่แย่งและความระมัดระวังการให้สินเชื่อของไฟแนนซ์ นอกจากนี้ มีข้อสังเกตว่าพฤติกรรมผู้บริโภคที่รอโปรโมชันพิเศษจาก platform ต่าง ๆ เพิ่มขึ้นสะท้อนจากยอดขายที่เร่งขึ้นเฉพาะช่วงโปรโมชันและผู้ประกอบการต้องจัดโปรโมชันถี่ขึ้น ซึ่งแสดงถึงกำลังซื้อที่เปราะบางมากขึ้น จากการแพร่ระบาดที่ยืดเยื้อ

ภาคการผลิตและส่งออก

ธุรกิจการผลิตขยายตัวจากระยะเดียวกันปีก่อน จากการผลิตเพื่อส่งออกที่ฟื้นตัวตามความต้องการของตลาดต่างประเทศ เป็นสำคัญ อาทิ เคมีภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ยาง และสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ แต่ชะลอลงจากไตรมาสก่อน จากบางอุตสาหกรรมที่มีปัจจัยกดดันด้านอุปทาน ได้แก่ 1) การติดซื้อในโรงงาน ส่งผลให้โรงงานผลิตอาหารและยานยนต์บางแห่งต้องหยุดการผลิตชั่วคราว และแม้จะสามารถกลับมาเร่งผลิตหลังจากการแพร่ระบาดเริ่มคลี่คลาย แต่ทำได้จำกัดจากที่ต้องลดเวลาการทำงานล่วงเวลา (OT) ให้สอดคล้องกับมาตรการเคอร์ฟิวและมาตรการ Bubble and seal ทำให้มีความเสี่ยงที่จะผลิตได้ไม่ทันคำสั่งซื้อที่มีอยู่ต่อเนื่อง 2) ปัญหาขาดแคลนเซมิคอนดักเตอร์ที่รุนแรงขึ้นสะท้อนจาก Lead time เวลียที่ต้องจองล่วงหน้าเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ซึ่งกระทบต่อการผลิตรถยนต์และเครื่องใช้ไฟฟ้าบางรุ่น นอกจากนี้ ค่าขนส่งที่ยังอยู่ในระดับสูงจากปัญหาขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์มีแนวโน้มยืดเยื้อขึ้น จากการกลับมาแพร่ระบาดในหลายประเทศ โดยเฉพาะประเทศจีน ทำให้มีตู้ตักค้างและสินค้าที่ผลิตเสร็จรอการขนส่งมากขึ้น โดยเฉพาะหมวดอาหารกระป๋องและผลิตภัณฑ์ยาง

การลงทุนของภาคธุรกิจ

การลงทุนทรงตัวจากระยะเดียวกันปีก่อน โดยส่วนใหญ่ชะลอการลงทุนโครงการขนาดใหญ่ออกไปต่อเนื่องจากปีก่อน ตามรายได้ธุรกิจที่ลดลงและสถานการณ์ที่มีความไม่แน่นอนสูง โดยเฉพาะธุรกิจโรงแรมที่ชะลอการลงทุนใหม่ออกไปอย่างไม่กำหนด อย่างไรก็ดี ธุรกิจในการผลิตยังคงมีการลงทุนตามแผนประจำปีที่ผ่านมาไว้ เช่น การลงทุนระบบ IT และ Automation เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต รวมถึงการซ่อมบำรุงเครื่องจักร ขณะที่ธุรกิจที่ได้รับผลดีจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก อาทิ ธุรกิจผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ ผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องยาง และธุรกิจขนส่งสินค้ามีการลงทุนเพิ่มขึ้นขยายกำลังการผลิตและวิจัยและพัฒนา (R&D) เพื่อรองรับการเติบโตของธุรกิจ ส่วนธุรกิจผลิตยานยนต์ยังมีแผนลงทุนสำหรับรถรุ่นใหม่อย่างต่อเนื่อง

การจ้างงาน

การจ้างงานและรายได้แรงงานทรงตัวเมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน การจ้างงานของธุรกิจส่วนใหญ่ในภาคการผลิตและภาคบริการทรงตัว แม้ว่าภาวะธุรกิจท่องเที่ยวและบริการจะยังคงหดตัว แต่ไม่สามารถปรับลดการจ้างงานเพิ่มเติม เนื่องจากการจ้างงานในปัจจุบันอยู่ในระดับขั้นต่ำสำหรับการดำเนินธุรกิจแล้ว อย่างไรก็ตาม ธุรกิจร้านอาหารปรับลดพนักงานชั่วคราวบ้างตามมาตรการห้ามนั่งรับประทานอาหารในร้าน ในขณะที่การจ้างงานในธุรกิจขนส่งสินค้า

เพิ่มขึ้นมาก ทั้งแบบประจำและชั่วคราว โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีศูนย์กระจายสินค้าแห่งใหม่ และพื้นที่เขตเมืองและปริมณฑล สำหรับรายได้แรงงานส่วนใหญ่ในภาคบริการปรับลดลงตามนโยบายการบริหารจัดการของแต่ละบริษัท เช่น การลดเงินเดือน การสลับวันทำงาน เป็นต้น แต่รายได้แรงงานในภาคการผลิตปรับเพิ่มขึ้นบ้างจาก OT ตามการกลับมาเร่งผลิตเพื่อชดเชยช่วงที่มีการปิดโรงงานชั่วคราว และให้ทันต่อคำสั่งซื้อต่างประเทศที่ทยอยกลับมา ทั้งนี้ รายได้ที่เพิ่มขึ้นยังไม่มากนัก เนื่องจากมีข้อจำกัดจากมาตรการเคอร์ฟิว และอาจเป็นเพียงชั่วคราว ส่วนหนึ่งจากการที่หลายธุรกิจจะนำ Automation มาใช้มากขึ้นในระยะยาว

ต้นทุนและราคา

ต้นทุนของธุรกิจโดยรวมเพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อน ทั้งจากค่าขนส่งซึ่งเป็นผลจากปัญหาขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์ที่มีมาอย่างต่อเนื่อง รวมถึงราคาเหล็ก น้ำมันและวัสดุก่อสร้างที่สูงขึ้น ซึ่งกดดันต้นทุนในหลายธุรกิจ อาทิ ธุรกิจผลิตอาหารกระป๋อง ผลิตเคมีภัณฑ์และภาคก่อสร้าง นอกจากนี้ ค่าใช้จ่ายด้านสาธารณสุขปรับเพิ่มขึ้นเช่นกัน ตามมาตรการควบคุมที่เข้มงวดขึ้นกว่าไตรมาสก่อน โดยหลายธุรกิจมีการตรวจ ATK แรงงานและผู้ใช้บริการอย่างต่อเนื่อง เพื่อป้องกันการติดเชื้อในสถานประกอบการ ขณะที่การปรับราคาสินค้าสามารถทำได้อย่างจำกัด จากคำสั่งซื้อที่ยังอยู่ในระดับต่ำและการแข่งขันด้านราคาที่สูงขึ้น

แนวโน้มและปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจในระยะถัดไป

แนวโน้มภาวะธุรกิจในไตรมาสที่ 4 ปี 2564 คาดว่าทรงตัวเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อนเนื่องจากปีที่แล้วฐานสูงหลังมีการคลายล็อกดาวน์การระบาดระลอกแรก แต่หากเทียบกับไตรมาสก่อน คาดว่ากิจกรรมทางเศรษฐกิจน่าจะทยอยฟื้นตัวตาม 1) การกระจายวัคซีนที่มีแนวโน้มดีขึ้นมาก ส่งผลให้ภาครัฐน่าจะผ่อนคลายมาตรการควบคุมต่อเนื่อง 2) หลายอุตสาหกรรมยังมีแผนเร่งการผลิตเพื่อชดเชยช่วงที่หยุดไปชั่วคราวให้สามารถส่งมอบสินค้าได้ทันภายในสิ้นปีนี้ และ 3) ภาครัฐมีมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจต่อเนื่อง เช่น คนละครึ่งเฟสสาม เราเที่ยวด้วยกันเฟสสามและทัวร์เที่ยวไทย อย่างไรก็ตาม ผู้บริโภคยังมีระดับระงับการใช้จ่ายจากสถานการณ์การแพร่ระบาดที่ยืดเยื้อและไม่แน่นอนสูง อีกทั้งยังคงมีปัจจัยเสี่ยงในระยะข้างหน้าที่ต้องติดตามอย่างใกล้ชิด อาทิ สถานการณ์ขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์และเซมิคอนดักเตอร์ ความผันผวนของเศรษฐกิจต่างประเทศที่กระทบต่อค่าเงินบาท รวมถึงการแพร่ระบาดที่อาจกลับมารุนแรงขึ้นอีกหลังจากเริ่มผ่อนคลายมาตรการล็อกดาวน์

ภาวะธุรกิจภาคใต้

ภาวะธุรกิจภาคใต้ในไตรมาสที่ 3 ปี 2564 หดตัวเมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อนและไตรมาสก่อน จากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกสามที่รุนแรงขึ้นและกระจายเป็นวงกว้างส่งผลกระทบต่อทุกภาคธุรกิจ โดยเฉพาะภาคการท่องเที่ยว การค้า และอสังหาริมทรัพย์ นอกจากนี้ การล็อกดาวน์ในพื้นที่สีแดงเข้มใน 4 จังหวัดชายแดนใต้ ส่งผลให้ความเชื่อมั่นและกำลังซื้อของผู้บริโภคลดลง ขณะที่ธุรกิจการผลิตเพื่อส่งออก แม้ขยายตัวได้เล็กน้อยตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจประเทศคู่ค้า แต่ยังมีเผชิญกับปัจจัยเสี่ยงเพิ่มขึ้น ทั้งการแพร่ระบาดในโรงงานอุตสาหกรรมและการขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์ อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี หลายธุรกิจมีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้นภายหลังที่มีการผ่อนคลายมาตรการในเดือนกันยายน

ภาคบริการและการท่องเที่ยว

ธุรกิจบริการและการท่องเที่ยวหดตัวจากระยะเดียวกันปีก่อน โดยนักท่องเที่ยวไทยยังเดินทางน้อย เนื่องจากการแพร่ระบาดที่รุนแรงขึ้น การล็อกดาวน์ในพื้นที่สีแดงเข้ม รวมถึงการใช้มาตรการควบคุมการเดินทางเข้าจังหวัดที่เปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ เช่น การฉีดวัคซีนครบโดส และการแสดงผลตรวจเชื้อ เป็นต้น โรงแรมส่วนใหญ่จึงมีอัตราการเข้าพักอยู่ในระดับต่ำกว่าร้อยละ 10 อย่างไรก็ตาม ภาพรวมจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติหากเทียบกับไตรมาสก่อนปรับตัวขึ้นจากโครงการ Phuket Sandbox และการขยายโครงการไปสู่อีก 7 จังหวัดที่เกี่ยวข้อง เช่นเดียวกับโครงการ Samui Plus Model ที่ได้รับอนุมัติจาก Phuket Sandbox 7+7 ด้วย นอกจากนี้ โรงแรมบางแห่งมีรายได้จากการปรับตัวเป็นสถานที่สำหรับกักตัวและที่พักสำหรับพนักงานโรงงานตามมาตรการ Bubble and Seal ด้านธุรกิจขนส่งผู้โดยสาร จำนวนเที่ยวบินและผู้โดยสารเพิ่มขึ้นบ้างภายหลังที่มีการผ่อนคลายมาตรการ เช่นเดียวกับธุรกิจร้านอาหาร แม้รายได้ลดลงจากมาตรการห้ามนั่งรับประทานอาหารในร้าน แต่ปรับตัวขึ้นเล็กน้อยภายหลังการผ่อนคลายมาตรการควบคุมในเดือนกันยายน

ภาคการผลิตและการส่งออก

ธุรกิจการผลิตและส่งออกขยายตัวเล็กน้อยจากระยะเดียวกันปีก่อนและไตรมาสก่อนตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจประเทศคู่ค้า โดยธุรกิจยางพาราแปรรูป คำสั่งซื้อยางแท่งและยางแผ่นปรับตัวขึ้นตามความต้องการของอุตสาหกรรมยานยนต์ในสหรัฐอเมริกาและยุโรป ขณะที่น้ำยางข้น แม้ในช่วงเดือนกรกฎาคมจะได้รับผลกระทบจากการล็อกดาวน์ของมาเลเซีย แต่ทยอยปรับตัวขึ้นในช่วงท้ายไตรมาสหลังมาเลเซียผ่อนคลายการล็อกดาวน์ ธุรกิจไม้ยางพาราแปรรูปขยายตัวเล็กน้อยจากตลาดจีนและตะวันออกกลางเป็นหลัก เช่นเดียวกับธุรกิจน้ำมันปาล์มดิบขยายตัวเล็กน้อยจากราคापาล์มที่อยู่ในระดับสูง สำหรับธุรกิจอาหารทะเลแช่แข็ง ภาพรวมขยายตัวจากปัจจัยฐานต่ำปีก่อนที่อุปสงค์อาหารทะเลหดตัวสูง อย่างไรก็ตาม ธุรกิจอาหารทะเลกระป๋องและธุรกิจถุงมือยางกลับมาหดตัว โดยพบคำสั่งซื้อการระบาดในโรงงานเพิ่มขึ้นจำนวนมาก ทำให้ธุรกิจต้องปิดโรงงานชั่วคราวหรือดำเนินการผลิตภายใต้มาตรการ Bubble and Seal นอกจากนี้ ปัญหาการขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์ที่ยืดเยื้อ ทำให้ระยะเวลาส่งมอบสินค้าเพิ่มขึ้น 1-2 เดือน และธุรกิจต้องรับภาระสต็อกสินค้าเพิ่มขึ้น

ภาคการค้าและการบริโภค

ธุรกิจการค้าหดตัวจากระยะเดียวกันปีก่อนและไตรมาสก่อนจากการแพร่ระบาดที่รุนแรงและยืดเยื้อ ส่งผลให้ความเชื่อมั่นและกำลังซื้อของผู้บริโภคลดลง ยอดขายสินค้าอุปโภคบริโภคหดตัวโดยเฉพาะร้านค้าบริเวณชุมชนที่พบการติดเชื้อ อย่างไรก็ตาม โครงการคนละครึ่งช่วยพยุงยอดขายของร้านค้าท้องถิ่นรายย่อยได้บ้าง ด้านห้างสรรพสินค้าได้รับผลกระทบมากขึ้น บางพื้นที่ถูกสั่งปิดนานกว่าหนึ่งเดือน แต่หลังจากกลับมาเปิดให้บริการในช่วงเดือนกันยายนยอดขายปรับตัวขึ้นบ้าง ด้านสินค้าคงทนได้รับผลกระทบมากขึ้นจากความระมัดระวังการให้สินเชื่อของไฟแนนซ์ และปัญหาขาดแคลนรถส่งมอบจากการระบาดในโรงงานผลิตยานยนต์และชิ้นส่วน โดยเฉพาะรถจักรยานยนต์และรถยนต์เชิงพาณิชย์ที่ยังมีความต้องการจากกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับผลดีจากราคายางและปาล์ม กลุ่มอาชีพค้าขายที่เปลี่ยนอาชีพมาจากภาคบริการ และธุรกิจขนส่ง สำหรับยอดขายวัสดุก่อสร้างหดตัวตามการก่อสร้างและปรับปรุงซ่อมแซมที่ลดลง

ภาคอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์หดตัวจากระยะเดียวกันปีก่อนและไตรมาสก่อนตามกำลังซื้อที่อ่อนแอเป็นสำคัญ โดยลูกค้าบางส่วนได้ขอยกเลิกการจองและ/หรือขอคืนเงินคาวน เนื่องจากมีปัญหาด้านรายได้และต้องการรักษาสภาพคล่องของครัวเรือน ขณะที่สถาบันการเงินยังมีระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อ นอกจากนี้ การล็อกคาวนในพื้นที่สีแดงเข้มทำให้ลูกค้าในจังหวัดใกล้เคียงไม่สามารถเดินทางเข้ามาจับโอนบ้านได้ สำหรับธุรกิจก่อสร้างโดยรวมหดตัวตามปริมาณงานก่อสร้างภาคเอกชนเป็นสำคัญ ขณะที่งานก่อสร้างภาครัฐยังขยายตัว แต่ได้รับผลกระทบมากขึ้นจากการติดเชื้อในแคมป์ก่อสร้างบางพื้นที่ ทำให้ต้องสั่งปิดแคมป์ ส่งผลให้การก่อสร้างล่าช้าออกไป อย่างไรก็ตาม ภาครัฐได้ออกมาตรการยกเว้นค่าปรับเพื่อช่วยเหลือผู้รับเหมาที่ส่งมอบงานล่าช้าจากผลกระทบของ COVID-19 ด้านพื้นที่ให้เช่าเริ่มปรับดีขึ้นบ้างภายหลังการผ่อนคลายมาตรการควบคุมในเดือนกันยายน

การลงทุนของภาคธุรกิจ

การลงทุนทรงตัวจากระยะเดียวกันปีก่อนและไตรมาสก่อนเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจยังมีความไม่แน่นอนสูงและการแพร่ระบาดของโควิด ธุรกิจส่วนใหญ่จึงชะลอแผนการลงทุนออกไปก่อน และจะเริ่มลงทุนเมื่อสถานการณ์คลี่คลาย อาทิ ธุรกิจอาหารทะเลแช่เย็นแช่แข็งบางแห่งมีแผนลงทุนเครื่องจักรเพิ่มเติมในอนาคตเพื่อลดการพึ่งพาแรงงาน อย่างไรก็ตาม ยังมีบางธุรกิจที่ยังลงทุนในวงเงินไม่สูง อาทิ ซูเปอร์มาร์เก็ต ก่อตั้งและตัวแทนจำหน่ายรถจักรยานยนต์ที่ขยายสาขาให้ครอบคลุมพื้นที่รอบนอกมากขึ้น

การจ้างงาน

การจ้างงานทรงตัวในระดับต่ำเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหลายธุรกิจพยายามรักษาระดับการจ้างงานไว้เท่าที่จำเป็นและชะลอการรับพนักงานใหม่ แม้บางธุรกิจพบการขาดแคลนแรงงาน แต่ยังไม่รับพนักงานเพิ่ม อาทิ ธุรกิจยางพาราแปรรูปและไม้ยางแปรรูป รวมถึงธุรกิจอาหารทะเลกระป๋อง เนื่องจากกังวลการแพร่ระบาดในโรงงานและการทำ Bubble and Seal ขณะที่ธุรกิจก่อสร้างพบว่าแรงงานฝีมือบางประเภทหายากขึ้น อาทิ ช่างปูนกระเบื้อง และช่างประปา นอกจากนี้ บางธุรกิจยังคงชั่วโมงทำงานในระดับต่ำและให้พนักงานสลับวันทำงาน อาทิ ธุรกิจการค้าและธุรกิจโรงแรม เพื่อให้สอดคล้องกับจำนวนผู้ใช้บริการ

ต้นทุนและราคา

ต้นทุนโดยรวมเพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนและไตรมาสก่อน โดยเฉพาะธุรกิจการผลิตเพื่อส่งออก ต้นทุนเพิ่มขึ้นตามราคาวัตถุดิบในเกือบทุกอุตสาหกรรม อาทิ ยางพารา ปาล์ม น้ำมัน และไม้ยางพารา รวมทั้งค่าบรรจุภัณฑ์ประเภทกระป๋องที่เพิ่มขึ้นตามราคาเหล็กที่ปรับสูงขึ้น ค่าระวางเรือที่ยังอยู่ในระดับสูงจากภาวะขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์ และค่าใช้จ่ายในการดำเนินมาตรการ Bubble and Seal เช่นเดียวกับธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง ต้นทุนเพิ่มขึ้นตามราคาวัสดุก่อสร้าง อาทิ เหล็กและทองแดง นอกจากนี้ หลายธุรกิจมีค่าใช้จ่ายด้านสาธารณสุขเพิ่มขึ้น อาทิ ค่าตรวจหาเชื้อ COVID-19 และค่าวัคซีนทางเลือกที่หลายธุรกิจสนับสนุนให้กับพนักงาน สำหรับการปรับราคาสินค้าทำได้ยากเนื่องจากกำลังซื้อโดยรวมยังไม่ฟื้นตัวและการแข่งขันด้านราคาที่สูงขึ้น ยกเว้นธุรกิจการผลิตที่สามารถปรับราคาขายได้บ้างตามราคาวัตถุดิบที่เพิ่มขึ้น

แนวโน้ม และปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจในระยะถัดไป

แนวโน้มธุรกิจไตรมาสที่ 4 ปี 2564 ปรับดีขึ้นเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อน โดยเฉพาะธุรกิจท่องเที่ยวที่มีปัจจัยสนับสนุนจากมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวของภาครัฐ การเข้าสู่ฤดูกาลท่องเที่ยว และแผนการเปิดประเทศในพื้นที่อื่นๆ ของภาคใต้ เช่นเดียวกับธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และธุรกิจการค้าที่คาดว่าจะขยายตัวได้เล็กน้อยจากการผ่อนคลายมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ ยังต้องติดตามปัจจัยเสี่ยงจากสถานการณ์การแพร่ระบาดที่กระทบต่อกำลังซื้อของผู้บริโภคอย่างใกล้ชิด สำหรับธุรกิจการผลิตเพื่อส่งออกคาดว่าจะอยู่ในเกณฑ์ทรงตัว แม้หลายธุรกิจจะมีคำสั่งซื้อจากประเทศคู่ค้าต่อเนื่อง แต่ยังมีปัจจัยกดดันหลายประการ อาทิ การแพร่ระบาดในโรงงานอุตสาหกรรม และปัญหาการขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์ที่แนวโน้มยังย่ำแย่

ประเด็นพิเศษ: การปรับตัวของผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมในการป้องกันการติดเชื้อในโรงงาน

การแพร่ระบาดของ COVID-19 ในไทยที่ขยายเป็นวงกว้าง และการติดเชื้อเป็นคลัสเตอร์ในโรงงาน ในช่วงต้นไตรมาสที่ 3 ปี 2564 ส่งผลให้โรงงานบางส่วนที่พบผู้ติดเชื้อต้องปิดโรงงานอย่างน้อย 4-14 วัน ขณะที่โรงงานอื่น ๆ เร่งตรวจหาเชื้อและคัดแยกพนักงาน รวมถึงเข้มงวดมาตรการควบคุมด้านสาธารณสุขมากขึ้น นำไปสู่กำลังการผลิตที่ลดลงราวร้อยละ 10-30 จากช่วงปกติ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเข้มข้น อาทิ อาหาร สิ่งทอ ซึ่งกระทบต่อรายได้ของธุรกิจ ตลอดจนห่วงโซ่การผลิตที่ต้องหยุดชะงักตามไปด้วย อย่างไรก็ตาม สถานการณ์การติดเชื้อในโรงงาน ณ ปัจจุบันคลี่คลายไปมาก โดยธุรกิจส่วนใหญ่สามารถกลับมาผลิตได้ตามปกติแล้ว ในขณะที่บางส่วนคาดว่าจะกลับมาได้ตามปกติภายในไตรมาสที่ 4 ของปีนี้

สถานการณ์ที่ดีขึ้นเป็นผลจากการปรับตัวของผู้ประกอบการทั้งในด้านการบริหารจัดการด้านสาธารณสุข ที่ยกระดับมาตรการควบคุมขั้นพื้นฐาน หลายแห่งมีการนำมาตรการ Bubble and Seal (BBS) มาใช้ ตลอดจนจัดให้มีพื้นที่กักตัวสำหรับผู้ติดเชื้อ และการจัดการด้านอื่น ๆ เพิ่มเติม เพื่อให้การผลิตสามารถดำเนินต่อไปได้ อาทิ เน้นบริหารจัดการสต็อกให้ดีขึ้น กระจายความเสี่ยงไปผลิตที่โรงงานอื่น หรือบริหารจัดการด้านแรงงาน โดยให้พนักงานทำ OT ทดแทนการจ้างพนักงานใหม่ที่อาจนำพาเชื้อเข้ามาะบาดในโรงงาน ซึ่งรูปแบบของการจัดการด้านสาธารณสุขและการปรับตัวอาจแตกต่างกันบ้างขึ้นอยู่กับข้อจำกัดของแต่ละสถานประกอบการ

การบริหารจัดการด้านสาธารณสุข

มาตรการพื้นฐาน

- มาตรการ D-M-H-T-T-A
- แบ่งกลุ่มพนักงาน และสลับกันมาทำงาน
- แบ่งรอบทานอาหารให้มากขึ้น
- คัดกรองพนักงาน / ผู้มาติดต่อด้วย ATK
- เร่งจัดหาและฉีดวัคซีนให้พนักงาน

D-M-H-T-T-A : แนวปฏิบัติที่กระทรวงสาธารณสุขแนะนำ

- D - อยู่ห่างไว้
- M - ใส่แมสก์กัน
- H - หมั่นล้างมือ
- T - วัดอุณหภูมิ
- T - ตรวจหาเชื้อ
- A - แอพพลิเคชั่น

มาตรการ Bubble and Seal

- แบ่งพนักงานเป็นกลุ่มย่อย ไม่ทำงานข้ามกลุ่ม
- จัดหาที่พักในโรงงาน / เช่าอพาร์ทเมนต์
- จัดเตรียมรถรับส่งให้พนักงาน

มาตรการเพิ่มเติม

- สร้างศูนย์พักคอย / โรงพยาบาลสนาม

การบริหารจัดการด้านอื่น ๆ

การบริหารจัดการสต็อก

การโยกไปผลิตที่โรงงานอื่นในเครือ / การย้ายแรงงานจากโรงงานอื่นมาช่วยโรงงานที่มีผู้ติดเชื้อ

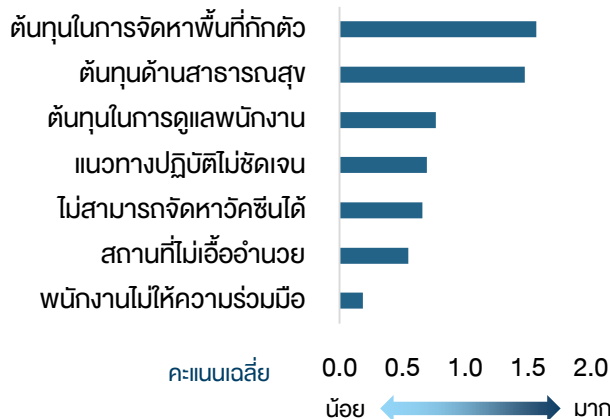

การชะลอการรับพนักงานใหม่ / รับโดยมีเงื่อนไข เช่น ต้องฉีดวัคซีนครบ 2 เข็ม

การลงทุน Automation ทดแทนแรงงาน

อุปสรรคในการทำ Bubble and Seal

ที่มา: การสำรวจความเชื่อมั่นทางธุรกิจเฉพาะกิจของ สปท. เดือน ก.ย. 64

แม้มาตรการด้านสาธารณสุข โดยเฉพาะการทำ BBS จะช่วยควบคุมการแพร่ระบาดได้ดี และที่ผ่านมากภาครัฐได้สนับสนุนค่าใช้จ่ายบางส่วน อาทิ การจัดหา ATK ในราคาที่เข้าถึงได้ และลดหย่อนภาษี ATK ได้ 1.5 เท่า แต่ก็ยังมีอุปสรรคในการทำ BBS อาทิ ต้นทุนที่สูงขึ้น แนวทางปฏิบัติที่ไม่ชัดเจน และสถานที่ไม่เอื้ออำนวย เป็นต้น การทำ BBS จึงอาจทำได้เพียงระยะสั้น **ผู้ประกอบการจึงมีข้อเสนอแนะเพื่อให้สามารถป้องกันการติดเชื้อในโรงงานได้สำเร็จและยั่งยืน ดังนี้ (1) การเร่งจัดสรรฉีดวัคซีนให้กับพนักงานและชุมชนโดยรอบเพื่อแก้ปัญหาที่ต้นเหตุ (2) การสนับสนุนเพิ่มเติมจากภาครัฐในรูปแบบลดหย่อนภาษี หรือ Co-payment สำหรับค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าจัดหาที่พัก ค่าอาหาร เป็นต้น และ (3) ความร่วมมือระหว่างภาคเอกชน** เช่น การจัดเตรียมพื้นที่กักตัวร่วมกันเพื่อลดค่าใช้จ่าย หรือรายใหญ่ช่วยผลักดันและแนะแนวทางการทำมาตรการให้ SME ในห่วงโซ่การผลิตของตน ซึ่งปัจจัยร่วมเหล่านี้จะช่วยให้การควบคุมการแพร่ระบาดทำได้ต่อเนื่องภายใต้ต้นทุนที่ไม่สูงนัก ส่งผลให้ภาคการผลิตจะยังคงสามารถขับเคลื่อนเศรษฐกิจต่อไปได้

ประเด็นพิเศษ: ผลกระทบน้ำท่วม

สถานการณ์น้ำท่วม

แผนที่น้ำท่วม
ณ 24 ก.ย.- 25 ต.ค. 64

จังหวัดที่น้ำท่วม

อิทธิพลพายุโซนร้อนเตี้ยนหมู่ และคมปาซุ ตั้งแต่วันที่ 24 ก.ย. - 25 ต.ค. 64 ส่งผลให้มีฝนเพิ่มมากขึ้น และมีฝนตกหนักถึงหนักมากบางแห่ง รวมถึงเกิดน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก ในพื้นที่ 38 จังหวัด ในภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเบื้องต้นในช่วง 24 ก.ย. - 25 ต.ค. ประเทศไทยมีพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วม 7.9 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 30 เมื่อเทียบกับมหาอุทกภัยปี 2554 ที่ 25.8 ล้านไร่ (ที่มา: GISTDA)

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ

พื้นที่ที่เสียหายส่วนใหญ่คือพื้นที่เกษตรประมาณ 5.3 ล้านไร่ คาดว่ามูลค่าความเสียหายเบื้องต้นคิดเป็นร้อยละ 0.2-0.5 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร ขณะที่ภาพรวมภาคการค้า การบริการ และการผลิต ได้รับผลกระทบจำกัด ยกเว้นจังหวัดชัยภูมิที่ได้รับผลกระทบหนักสุดในรอบ 50 ปี จากน้ำท่วมพื้นที่เศรษฐกิจในเขตเมือง

ภาคการเกษตร

ภาพรวมพืชเกษตรได้รับผลกระทบบ้าง โดยเฉพาะข้าว และมันสำปะหลัง คิดเป็น 5% และ 7.4% ของพื้นที่เพาะปลูกทั้งหมดของประเทศ ตามลำดับ

- ภาคอีสานกระทบหนักใน จ.ชัยภูมิ และ จ. นครราชสีมา แต่พื้นที่เกษตรส่วนใหญ่ของภาค ซึ่งเป็นที่ดอนได้รับประโยชน์จากฝนที่ตกกระจายในพื้นที่
- ภาคกลางและภาคเหนือ ผลกระทบน้อย จากส่วนมากเร่งเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวมาปีก่อนน้ำท่วม และชะลอการเพาะปลูกข้าวมาปรัง และพื้นที่ทุ่งรับน้ำในภาคกลางกว่า 3 แสนไร่ รองรับน้ำไว้บางส่วน รวมถึงเขื่อนภาคเหนือยังรับน้ำได้อีกมาก

ภาคการค้า

ภาพรวมได้รับผลกระทบจำกัด

- ธุรกิจตัวแทนจำหน่ายรถยนต์และรถจักรยานยนต์ รวมถึงร้านค้าปลีกและค้าส่ง ยอดขายลดลง จากลูกค้ามีกำลังซื้อลดลง บางส่วนชะลอการซื้อ จากผลกระทบน้ำท่วม

ภาคการผลิต

ภาพรวมได้รับผลกระทบจำกัด ยกเว้น จังหวัดชัยภูมิ และ นครสวรรค์ได้รับผลกระทบมาก

- โรงสีและโรงงานมันสำปะหลัง จ.ชัยภูมิ กระทบหนักในรอบ 50 ปี
- โรงสีและโกดังข้าว จ.นครสวรรค์ กระทบหนักในรอบ 10 ปี
- โรงงานในนิคมอุตสาหกรรมทุกภูมิภาค การผลิตดำเนินการได้ปกติ แต่กระทบการเดินทางของแรงงานและการขนส่งวัตถุดิบ/สินค้า

ภาคบริการ

ภาพรวมได้รับผลกระทบจำกัด

- ธุรกิจขนส่งสินค้า ดำเนินการได้ปกติ แต่มีความล่าช้าบางพื้นที่ที่น้ำท่วมขัง ยกเว้น จ.ชัยภูมิ การขนส่งสินค้าต้องหยุดชั่วคราว 5-7 วัน
- ธุรกิจที่พักในเขต อ.เมืองชัยภูมิ หยุดดำเนินการชั่วคราว แต่ธุรกิจพื้นที่รอบนอก ได้รับผลดีอัตราเข้าพักเต็มตลอด 1 สัปดาห์ จากประชาชนที่บ้านเรือนถูกน้ำท่วมย้ายมาพักอาศัยชั่วคราว และร้านอาหาร ที่อยู่ใกล้ที่พักดังกล่าวมียอดขายเพิ่มขึ้น

จังหวัดชัยภูมิ ผลกระทบหนักสุดจากน้ำท่วม 2 รอบ

- ภาคเกษตร ได้รับผลกระทบ 1.1 ล้านไร่ (มันสำปะหลัง ร้อยละ 55 ข้าว ร้อยละ 45) ใช้เวลา 1 เดือน กลับเข้าสู่ภาวะปกติ
- ภาคธุรกิจ น้ำท่วมย่านเศรษฐกิจในเมือง กระทบร้านค้า SMEs ประมาณ ร้อยละ 90 และส่วนที่เหลือต้องปิดกิจการเช่นกัน เพราะลูกค้าเดินทางมาซื้อสินค้าไม่ได้ ใช้เวลา 15 วันกลับมาทำธุรกิจตามปกติ
- ภาคการผลิต โรงงานหยุดผลิตประมาณร้อยละ 40 ของโรงงานทั้งหมด เครื่องจักรขนาดใหญ่และวัตถุดิบเสียหาย ใช้เวลา 1 เดือนกลับมาทำธุรกิจตามปกติ

มองไปข้างหน้า

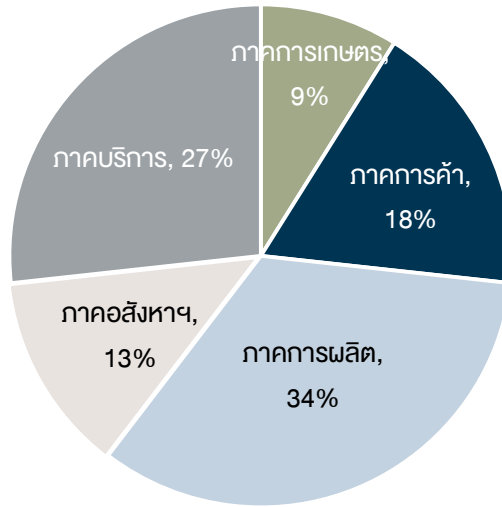
กำลังซื้อที่ประปรายอยู่แล้วจากผลกระทบของ COVID-19 ที่ยืดเยื้อ และซ้ำเติมด้วยน้ำท่วม ส่งผลให้การฟื้นตัวมีความล่าช้าออกไป และภาระหนี้ครัวเรือนเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ภาคเกษตรในภาคอีสานได้รับประโยชน์จากฝนตกช่วยเติมน้ำในเขื่อน ส่งผลดีต่อความเพียงพอของน้ำต้นทุนเพื่อการเพาะปลูกในฤดูแล้งปีหน้า ขณะที่ภาคเหนือและภาคกลาง ยังมีความเสี่ยงน้ำไม่เพียงพอต่อความต้องการเพาะปลูก โดยที่ผ่านมามีฝนตกชุกชึ่งขึ้น และปัจจุบันปริมาณน้ำในเขื่อนอยู่ที่ระดับ 50 เปอร์เซ็นต์ของความจุเท่านั้น

ที่มา : GISTDA, กรมชลประทาน, กรมส่งเสริมการเกษตร, สำนักงานเกษตรจังหวัด, กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และข้อมูลสอบถามผู้ประกอบการ

ภาคผนวก

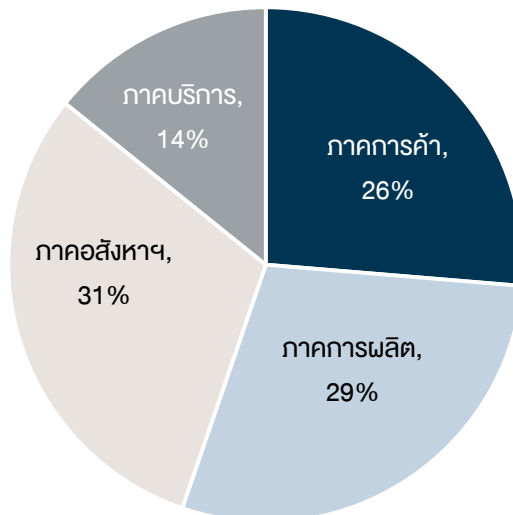
โครงสร้างระบบเศรษฐกิจไทย

■ ภาคการเกษตร ■ ภาคการค้า ■ ภาคการผลิต ■ ภาคอสังหาริมทรัพย์ ■ ภาคบริการ

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คำนวณโดย สปท.

สัดส่วนธุรกิจที่เข้าร่วมโครงการ BLP ไตรมาสที่ 3 ปี 2564

* ผลสำรวจจากผู้ประกอบการจำนวน 190 ราย ทั่วประเทศ ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม – 30 กันยายน 2564
หมายเหตุ: กลุ่มตัวอย่างเน้นภาคธุรกิจเป็นหลัก ซึ่งความเห็นของผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร
ส่วนหนึ่งจะสะท้อนอยู่ในภาคการผลิต อาทิ อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป เป็นต้น

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

จัดทำโดย

ฝ่ายนโยบายโครงสร้างเศรษฐกิจ

สายนโยบายการเงิน

Disclaimer: รายงานฉบับนี้ประมวลจากการสำรวจความคิดเห็นของภาคธุรกิจและหน่วยงานต่าง ๆ ในช่วงไตรมาสที่ 3 ของปี 2564 ซึ่งสะท้อนกิจกรรมเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจริง รวมทั้งสัญญาณเศรษฐกิจบางด้าน จึงอาจไม่สอดคล้องกับเครื่องชี้เศรษฐกิจในระดับมหภาค ทั้งนี้ รายงานนี้แสดงความเห็นของธุรกิจในภาพรวม และไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับความเห็นของธนาคารแห่งประเทศไทย